

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

#MİLLİ
TEKNOLOJİ
HAMLESİ

2232-A

ULUSLARARASI LİDER ARAŞTIRMACILAR PROGRAMI

2025 YILI
ÇAĞRI DUYURUSU

Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı (BİDEB)

2232-A ULUSLARARASI LİDER ARAŞTIRMACILAR PROGRAMI

İletişim

Tunus Caddesi No:80
06100 Kavaklıdere Ankara

444 66 90

bideb2232@tubitak.gov.tr

İÇİNDEKİLER

1. ÇAĞRININ AMACI.....	1
2. DESTEK KAPSAMI, MİKTARI VE SÜRESİ.....	1
3. ÇAĞRI TAKVİMİ.....	3
4. BAŞVURU KOŞULLARI, BELGELERİ VE YÖNTEMİ	3
5. DEĞERLENDİRME	5
6. İZLEME VE SONUÇLANDIRMA	6
7. FIRSATLAR VE İMKANLAR.....	9
8. YÜKÜMLÜLÜKLER	9
9. DİĞER HÜKÜMLER VE İLGİLİ MEVZUAT.....	9
10. TANIMLAR VE KISALTMALAR.....	11

1. ÇAĞRININ AMACI

Program kapsamında ülkemiz için stratejik öneme sahip araştırma alanlarında yürütülecek projelere katkı sağlamak amacıyla; alanlarında yaptıkları üst düzey bilim ve/veya teknoloji odaklı araştırmalarıyla öne çıkmış, yurt dışında çalışma deneyimi bulunan nitelikli araştırmacıların; Türkiye'ye gelmelerini teşvik etmek ve çalışmalarını Türkiye'deki devlet veya vakıf yükseköğretim kurumlarında, kamu kurumlarında, 6550 sayılı Kanun kapsamında yeterlik almış araştırma altyapılarında, TÜBİTAK Araştırma Merkez veya Enstitülerinde, Ar-Ge veya tasarım merkezine sahip özel sektör kuruluşlarında ya da teknoparklar bünyesinde faaliyet gösteren Türkiye'deki yerleşik sermaye şirketlerinde sürdürebilmeleri için destek verilmektedir. Bu çağrı duyurusu, programa başvuran ve/veya desteklenen araştırmacılar ile ilgili işlem ve yükümlülükleri kapsar. TÜBİTAK işbu çağrı duyurusu üzerinde değişiklik yapma hakkını her zaman saklı tutar.

2. DESTEK KAPSAMI, MİKTARI VE SÜRESİ

2.1. Destek Kapsamı ve Süresi

2.1.1. Bu program ile

- a. Yürütücüye yönelik burs,
- b. Yürütücünün varsa eş veya çocuğu için aile yaşam gideri bursu,
- c. Araştırma başlangıç paketi ödeneği,
- ç. Araştırma projesi desteği,
- d. Araştırma ekibinin oluşturulması desteği, (Türkiye'de yürütülecek araştırma kapsamında, araştırma ekibinde yer alacak lisansüstü öğrenciler ve doktora sonrası araştırmacıdan oluşan en fazla 5 bursiyerin burs giderleri)
- e. Araştırma projesinde yer alacak araştırmacılara verilecek PTİ (en fazla 5 araştırmacı),
- f. Ev sahibi kurum/kuruluşa Kurum Hissesi,
- g. Yürütücü ile eş ve çocukları için sağlık sigortası desteği,
- ğ. Yürütücü ile eş ve çocukları için yol desteği ve
- h. 2232 proje yürütücüleri tarafından yönderlik desteği sağlanır.

2.1.2. Destek süresi en az 24 ay, en fazla 36 aydır. Proje ekibinde yer alan lisansüstü bursiyerlere yönelik destek süresi bu çağrı duyurusunun 9.2.4. numaralı maddesinde belirlenmiştir.

2.2. Destek Miktarı

2.2.1. Program kapsamında tanımlanan destek kalemlerine yönelik destek miktarları programın [internet](#) sayfasında yer almaktadır.

2.2.2. Yürütücüye, yurt dışında bulunduğu kurum/kuruluşlarda edindiği bilgi birikimini ülkemize aktarabilmesi için destek süresi boyunca her yıl 3 ay süreyle yurt dışında bulunma imkanı tanınır; diğer gerekçelerle gerçekleştirilecek yurt dışı

seyahatler bu süreye dahildir. Yürütücü, yurt dışında bulunacağı süreyi TÜBİTAK'a bildirmek zorundadır. Yurt dışında bulunulan süre iş bu maddede belirtilen üst limitleri aşmadığı sürece proje durdurulmaz, burs ve destek ödemeleri devam eder. Destek süresi içinde yurt dışında geçirilen sürelerle ilişkin ayrıntılı gerekçeler gelişme raporlarında sunulur. Bu sürelerin aşılması halinde, bursun ve proje desteğinin devamına dair karar, Grup Yürütme Kurulu tarafından verilir.

- 2.2.3.** Yürütücünün, herhangi bir kurum/kuruluştaki kadrolu/sözleşmeli olarak ücretli çalışmaya başlaması durumunda, kendisine ve varsa ailesine yönelik burs ödemeleri devam eder.
- 2.2.4.** Araştırma başlangıç paketi ödeneği, desteğin başlatılmasını müteakip proje süresi içerisinde yürütücü tarafından Türkiye’de araştırma faaliyetlerinin başlatılması ve uygun araştırma ortamının oluşturulmasına katkı sağlanması amacıyla kullanılır.
- 2.2.5.** Ev sahibi kurumun başvuru tarihinde;
- KOBİ ölçeğinde firma olması durumunda, 2.1.1. a ve b bentlerinde belirtilen bursun %25’i ev sahibi kurum tarafından,
 - Büyük ölçekli firma olması durumunda, 2.1.1. a ve b bentlerinde belirtilen bursun %40’ı ev sahibi kurum tarafından,
 - Vakıf Üniversitesi olması durumunda, 2.1.1. a ve b bentlerinde belirtilen bursun %25’i ev sahibi kurum tarafından,
 - Kamu Kurumu, TÜBİTAK Araştırma Merkez veya Enstitüsü veya Devlet Üniversitesi olması durumunda, 2.1.1.’de belirtilen tüm destek kalemlerinin %100’ü TÜBİTAK tarafından karşılanır.
- 2.2.6.** Yürütücünün araştırmasını destek süresi içerisinde tamamlaması esastır. Proje süresi, destek üst sınırı olan 36 ayı aşmamak kaydıyla uzatılabilir. Yürütücünün, bu yöndeki gerekçeli başvurusu, Grup Yürütme Kurulunun değerlendirmesine göre Başkanlık onayı ile karara bağlanır.
- 2.2.7.** Proje kapsamında verilebilecek ek ödenek; ilgili tarihte geçerli üst limitleri aşmamak kaydıyla, yürütücünün gerekçeli başvurusu üzerine, Grup Yürütme Kurulunun değerlendirmesine göre Başkanlık onayı ile karara bağlanır.
- 2.2.8.** Destek kapsamındaki 2.1.1. c, ç, d, e ve f maddelerinde yer alan destekler, ev sahibi kurum/kuruluş tarafından açılacak özel hesaba transfer edilir. Diğer maddelerdeki destekler ise TÜBİTAK tarafından doğrudan yürütücünün hesabına aktarılır.
- 2.2.9.** Transfer edilen ödeneklere ilişkin harcamalar, transferin yapılacağı kuruluşun türüne uygun olarak “TÜBİTAK Kaynaklarından Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri İle Özel Bütçeli İdarelere Proje Karşılığı Aktarılabilecek Tutarların Harcanması ve TÜBİTAK Tarafından Yürütülen Dış Destekli Projelerin Harcamalarının Gerçekleştirilmesine İlişkin Esas ve Usuller”, “TÜBİTAK Tarafından Özel Kuruluşlar ve Vakıf Üniversitelerine Proje Karşılığı Aktarılabilecek Tutarların Transferi, Harcanması, Muhasebeleştirilmesi ve Denetimine İlişkin Esaslar” veya “TÜBİTAK Kaynaklarından Araştırma Altyapıları İle 5018 Sayılı

Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun Kapsamı Dışında Kalan Kamu İdarelerine Proje Karşılığı Aktarılabacak Tutarların Mali İşlemlerinde Uygulanacak Usul ve Esaslar” kapsamında gerçekleştirilir.

3. ÇAĞRI TAKVİMİ

Çağrının açılış ve kapanış tarihleri programın [internet](#) sayfasında yer almaktadır.

4. BAŞVURU KOŞULLARI, BELGELERİ VE YÖNTEMİ

4.1. Başvuru Koşulları

- 4.1.1.** Programa başvuracak araştırmacıların, çağrının açıldığı gün itibarıyla son 3 yıl içinde 1 yıldan fazla Türkiye’de bulunmamış ve çağrının açıldığı gün itibarıyla Türkiye’de çalışmıyor olmaları gerekmektedir. GYK tarafından kabul edilecek mücbir sebepler ile mecburi askerlik hizmeti bu sürenin dışında tutulur.
- 4.1.2.** Çağrının açıldığı gün itibarıyla aşağıdaki çalışma deneyimlerinin herhangi birinin sağlanması gerekir.
- Doktora eğitimini tamamladıktan sonra, yurt dışında en az 3 yıl süre ile bir üniversitede veya kamu araştırma merkezinde en az öğretim üyesi ya da ekip lideri unvanıyla tam zamanlı çalışmış veya bağımsız akademik araştırma yürütmüş olan araştırmacılar.
 - Yurt dışında lisans eğitimini tamamladıktan sonra en az 3 yıl özel sektör bünyesinde çalışmış olmak şartıyla 6 yıl tam zamanlı araştırma deneyimi olan araştırmacılar (Yurt dışında tamamlanmış tezli yüksek lisans eğitiminin en fazla 1 yılı ya da tamamlanmış doktora eğitiminin en fazla 3 yılı bu kapsamda araştırma deneyimine dahil edilebilir).
- 4.1.3.** Başvuracak araştırmacıların aşağıdaki koşullardan en az birini sağlaması gerekmektedir.
- Çağrının açıldığı gün itibarıyla, son 5 yılın herhangi bir yılında Thomson Reuters tarafından yayınlanan “[En Fazla Atıf Alan Araştırmacılar Listesinde](#)” bulunmak
 - Çağrının açıldığı gün itibarıyla, son 5 yılda aşağıdaki sıralamalardan birinde bulunan kurumlarda toplamda en az 30 ay çalışmış olmak:
 - ✚ [QS \(Quacquarelli Symonds\)](#) veya [THE \(Times Higher Education\)](#) Dünya Üniversite Sıralaması çalışmaları kapsamında alan bazında yapılan sıralamalarda ilk 100 üniversite
 - ✚ Avrupa Komisyonu Ortak Araştırma Merkezi tarafından yayınlanmış [Dünyada En Çok Ar-Ge Harcaması Yapan İlk 2500 Şirket](#)
 - ✚ [Scimago Kurumlar](#) sıralamasında sağlık - yükseköğretim - kamu - özel alt alanlarında ilk 250 kurum
 - ✚ En Fazla Yatırım alan Başarılı Start-Up ve Unicorn Şirketler

- CB Insights tarafından yayınlanan ve girişim seviyesinden 1 milyar ABD doları ve üzeri değerlemeye ulaşan “[Unicorn](#)” şirketler listesi
- Crunchbase ve CB Insights veritabanlarına göre son 5 yılda kurulup son 5 yılda en fazla yatırım alan ilk 1000 firma

4.1.4. Herhangi bir kamu kurumundan destek alıp halihazırda mecburi hizmet yükümlülüğü bulunan araştırmacılar bu programa başvuru yapamaz.

4.2. Başvuru Belgeleri

4.2.1. [Araştırma planı ve proje öneri formu](#) (İlgili form, programa başvuran yürütücü tarafından hazırlanmalı ve Türkiye’ye geliş amacını, gerçekleştirilecek araştırma proje/planlarını ve program sonrası kariyer planını içermelidir.) Değerlendirme yalnızca sisteme girişi yapılan bilgiler/belgeler üzerinden yapılır. Bu nedenle her bir koşula ilişkin bilgi/belge, açık ve belirlenen içerikte olacak şekilde sisteme girilmelidir/yüklenmelidir. Gerekli olması halinde ek bilgi/belge talep edilebilir. Başvuru öncesinde [Araştırmacı Bilgi Sistemi \(ARBİS\)](#) kaydı güncellenmelidir. (Bakınız: Madde 5. Değerlendirme)

4.3. Desteğin Başlatılabilmesi İçin İstenilen Belgeler

4.3.1. Desteklenmesine karar verilen yürütücünün destek kararının bildirilmesinden itibaren en geç 12 ay içinde bilgi/[belgeleri](#)ni bideb-pts.tubitak.gov.tr adresine yükleyerek proje başlatma talebinde bulunması gerekir. İlgili belgeler incelendikten sonra TÜBİTAK tarafından desteğe ilişkin sözleşme hazırlanır. Sözleşme, araştırma yapılacak ev sahibi kurum/kuruluşun aşağıda belirtilen yetkilileri tarafından imzalanmış olarak TÜBİTAK’a gönderilmelidir.

- Araştırma yapılacak kurum/kuruluşun en üst düzey yöneticisi/yetkilisi (rektör, genel müdür, başkan vb.);
- Ev sahibi kurumun üniversite olması durumunda araştırmanın yürütüleceği birim üst yöneticisi (dekan, enstitü müdürü, vb.) ve birim yöneticisi (bölüm başkanı, ana bilim dalı başkanı, vb.) veya
- Ev sahibi kurumun 6550 sayılı kanun kapsamında yeterlik almış bir araştırma altyapısı olması durumunda merkez müdürü veya
- Ev sahibi kurumun özel sektör kuruluşu olması durumunda kuruluşu en geniş şekilde temsil ve imza yetkisi olan kişi/kişiler.

4.3.2. Yürütücü proje başlama tarihini mücbir sebeplerden dolayı en çok 6 ay süre ile erteleme talebinde bulunabilir. GYK’nın uygun görmesi halinde ek süre verilebilir.

4.4. Başvuru Yöntemi

- 4.4.1.** Başvurular, çağrı duyurusunda ilan edilen tarihler içerisinde <https://tybs.tubitak.gov.tr/> adresi üzerinden çevrimiçi olarak yapılır.
- 4.4.2.** Başvuru aşamasında adaylardan TÜBİTAK Yönetim Bilgi Sistemine (TYBS) Araştırma planı ve proje öneri formu dışında ek bir belge yüklemesi istenmemektedir. Adayların sisteme girdikleri bilgilerin doğru olduğunu ve program yükümlülüklerine uyacaklarını taahhüt etmeleri gerekir. Eğitim, sınav vb. bilgiler çevrimiçi sistemler üzerinden görüntülenmektedir. Ancak bilgileri çevrimiçi sistemler üzerinden görüntülenemeyen adaylar eğitim, sınav vb. belgelerini başvuru sistemine yüklemelidir. Başvuru sistemine yüklenecek belgeler Türkçe veya İngilizce olmalıdır.
- 4.4.3.** Başvuru aşamasında herhangi bir belgenin BİDEB'e ulaştırılması gerekmez.
- 4.4.4.** Destek almaya hak kazanan kişilerin destek kararının açıklanmasından sonra desteğin başlatılabilmesi için istenilen belgeleri sisteme yüklemeleri gerekir (Bakınız: Madde 4.3.1.).
- 4.4.5.** Başvuru geri çekme işlemi her aşamada yapılabilir. Geri çekme işlemi için başvuru yılı ve dönemini belirten bir dilekçenin BİDEB'e gönderilmesi gerekmektedir. Dilekçenin BİDEB'e ulaşmasını takiben güncelleme işlemi yapılır.

5. DEĞERLENDİRME

Başvurular üç aşamada değerlendirilir.

5.1. Ön İnceleme

Bu aşamada başvuru sırasında sisteme girişi yapılan bilgilerin/belgelerin kontrolü sağlanacaktır. Başvuru koşullarından herhangi birini sağlamayan, son başvuru tarihinden sonra gelen, faks veya elektronik posta ile yapılan başvurular bilimsel değerlendirmeye tabi tutulmadan ön incelemede elenerek iade edilir.

5.2. Bilgi / Belge Kontrolü

Bu aşamada adayın, başvuru sırasında beyan ettiği bilgileri içeren [belgelerini](#), adaya bildirildiği tarihten itibaren 15 gün içinde, tybs.tubitak.gov.tr adresine yüklemesi gerekmektedir. Belgelerinde eksik, yanlış bulunan veya başvuruda beyan ettiği bilgilerden farklı içerikte belge sunan adayın başvurusu iade edilir.

5.3. Bilimsel Değerlendirme

Bilimsel değerlendirme, alanında uzman Türk ve/veya uluslararası panelistler/danışmanlar tarafından aşağıdaki ölçütlere göre gerçekleştirilir.

5.3.1. Başvuru Sahibinin Bilimsel Yetkinliği (Ağırlığı %60)

- Adayın akademik kariyeri ve bugüne kadarki akademik kaydı (hareketlilik, kararlılık, tematik kapsam, akademik verimlilik) (ağırlığı %20)
- Adayın destek süresi ve sonrasına yönelik beş yıllık araştırma planı (araştırma konusu/konuları, araştırma takvimi, tamamlayıcı finansman öngörüsü, akademik ve kişisel gelişim hedefleri) (ağırlığı %20)
- Adayın araştırma planına esas teşkil eden yayınların kalitesi (bilimsel nitelik, yenilikçilik, birkaç yazarın yer aldığı yayınlardaki katkının değerlendirilmesi) ve/veya patentleri (ağırlığı %20)

5.3.2. Araştırma Projesinin Bilimsel Niteliği (Ağırlığı %40)

- Mükemmeliyet (araştırma projesinin çağrının amacı kapsamında bilimsel ve teknolojik niteliği, yenilik düzeyi (inovasyon ve buluş potansiyeli) ve varsa bilimler arası/çok disiplinli özellikleri) (ağırlığı %16)
- Yürütme (ağırlığı %8)
 - İş planının tutarlı ve etkili olması,
 - İş paketlerinin ve bütçenin uygunluğu,
 - Risk yönetimi dâhil projenin yönetim yapısı ve izleme süreçlerinin uygunluğu,
 - Ev sahibi kurumun altyapısının uygunluğu.
- Etki (ağırlığı %16)
 - Çağrının amacı kapsamında projede elde edilmesi öngörülen çıktı ve sonuçların sorunları çözme, ticarileştirilme, ülkenin dış ticaret açığını azaltma ve/veya rekabet gücünü artırma potansiyeli,
 - Proje faaliyetlerinin ve çıktılarının farklı hedef gruplarına ulaştırılmasına yönelik plan.

5.3.3. 12. Kalkınma Planı ve 2030 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi'nde yer verilen kritik teknoloji alanları ile öncelikli Ar-Ge ve Yenilik konularındaki başvurular için destek taban puanı ayrı belirlenebilir.

5.3.4. Panel değerlendirme sonuçları GYK görüşü ve Başkanlık onayı ile kesinleşir.

6. İZLEME VE SONUÇLANDIRMA

6.1. Destek Aktarımı ve Harcamalara İlişkin Genel Hükümler

6.1.1. Yaşam giderlerine yönelik aylık burs ile eş ve çocuklara yönelik aile yaşam gideri bursu, başvuruyu yapan yürütücünün hesabına desteğin başlamasından

itibaren her ayın onuna kadar bütçe ve nakit imkanları çerçevesinde TÜBİTAK tarafından aktarılır.

- 6.1.2.** Araştırma başlangıç paketi ödeneği, ev sahibi kurum tarafından açılan proje özel hesabına sözleşmenin imzalanmasını müteakip bütçe ve nakit imkanları çerçevesinde aktarılır. Ev sahibi kuruluşun özel sektör kuruluşu olması halinde, özel sektör kuruluşu tarafından, araştırma başlangıç paketi ödeneği kadar 4734 sayılı Kanunda belirtilen değerler üzerinden, teminat verilir. Araştırma başlangıç paketi ödeneği 2.2.9 maddesinde anılan usul ve esaslar kapsamında harcanır.
- 6.1.3.** Araştırma projesi desteğine ait kabul edilen bütçenin birinci dönem ödeneği, sözleşmenin taraflarca imzalanmasını müteakip, diğer dönem ödenekleri ise gelişme raporlarının kabul edilmesine bağlı olarak, bütçe ve nakit imkanları çerçevesinde proje özel hesabına aktarılır. Ev sahibi kuruluşun özel sektör kuruluşu olması halinde, özel sektör kuruluşu tarafından, araştırma desteğine ait en yüksek dönem ödeneği kadar 4734 sayılı Kanunda belirtilen değerler üzerinden, teminat verilir.
- 6.1.4.** Araştırma projesi desteği kapsamında; projeye ilişkin hizmetlerde görev alan araştırmacılara (yürütücü hariç), Yönetim Kurulu tarafından belirlenen miktarlarda gelişme ve sonuç raporlarının kabul edilmesi ve PTİ ödenmesinin uygun bulunması ile Proje Teşvik İkramiyesi (PTİ) ödenir. Ev sahibi kuruluşun özel sektör kuruluşu olması halinde, bu kuruluştaki çalışan araştırmacılara proje teşvik ikramiyesine eşdeğer tutarda ücret ödenir.
- 6.1.5.** Yürütücünün Türkiye’de yürüteceği araştırmaları için araştırma ekibinde yer vereceği bursiyerlerin burs giderleri ev sahibi kurum tarafından açılan proje özel hesabına, araştırma desteği kapsamında belirlenen dönemler itibarıyla bütçe ve nakit imkanları çerçevesinde aktarılır. Burslar, kişilerin projede uygulama yaptıkları ayı takip eden ayın ilk haftası içerisinde ev sahibi kuruluş tarafından ödenir.
- 6.1.6.** Harcamalar ev sahibi kurum/kuruluşun niteliğine uygun olarak TÜBİTAK mevzuatında tabii olacağı esaslar çerçevesinde gerçekleştirilir. Harcamaların sözleşme hükümlerine ve mevzuata uygunluğu konusundaki sorumluluk ev sahibi kurum/kuruluşa aittir.
- 6.1.7.** Ev sahibi kuruma kurum hissesi ödeneği; 2.2.9 maddesinde anılan usul ve esaslar kapsamında proje özel hesabına bütçe ve nakit imkanları çerçevesinde TÜBİTAK tarafından gelişme raporunun kabulünü takiben aktarılır. Kurum hissesi ödeneğinin Ar-Ge kapsamında harcanmasından ev sahibi kurum/kuruluş sorumludur.
- 6.1.8.** Yürütücünün ve tüm aile bireylerinin Türkiye’ye gelişleri için yol desteği; proje süresince bir defaya mahsus olmak suretiyle belge karşılığı TÜBİTAK tarafından karşılanır. Taşınma giderleri karşılanmaz. Destek başlatma tarihinde Türkiye’de kadrolu çalışan yürütücüler için yol desteği ödenmez.
- 6.1.9.** Yürütücünün ve tüm aile bireylerinin sigorta desteği; üst limitler kapsamında belge karşılığı TÜBİTAK tarafından karşılanır. Yürütücünün 5510 sayılı Kanun

kapsamında çalışmaya başlaması halinde sigorta desteği kesilir.

6.2. Gelişme ve Sonuç Raporları

- 6.2.1. Yürütücü, başvuru sırasında önerilen ayrıntılı çalışma planı doğrultusunda, sözleşmede belirtilen tarihlerde gelişme raporunu, destek sonunda ise projenin bilimsel, teknik, idari, mali tüm gelişme ve sonuçlarını kapsayan sonuç raporunu TÜBİTAK'a iletmekle yükümlüdür.
- 6.2.2. Gelişme raporlarının, sözleşmede belirtilen tarihte, sonuç raporunun ise araştırmanın bitiş tarihini takip eden iki ay içinde gönderilmesi gerekmektedir. Gelişme raporlarını belirtilen tarihe kadar göndermeyen yürütücünün burs ödemeleri durdurulur. Gelişme ve sonuç raporlarının ekinde ilgili döneme ait harcamaların gerekçesini ve dökümünü içeren mali rapor bulunmalıdır. Ev sahibi kuruluşun özel sektör kuruluşu veya vakıf üniversitesi olması durumunda Yeminli Mali Müşavirlik raporu da aranır.
- 6.2.3. TÜBİTAK gerek gördüğü durumlarda yürütücüyü gelişmeler ile ilgili bilgi almak üzere davet edebilir veya araştırmanın bilimsel, teknik, idari ve mali açılardan incelenmesi ve denetlenmesi amacıyla belirleyeceği kişi ve/veya kişileri görevlendirebilir.
- 6.2.4. Gelişme ve sonuç raporları TÜBİTAK'ın görevlendirdiği alanında uzman danışmanlar tarafından yapılan değerlendirme sonucunda GYK kararı ile kabul veya reddedilir. Sonuç raporu kabul edilen proje sonuçlandırılmış sayılır. Sonuç raporu reddedilen proje için ret gerekçesine bağlı olarak yürürlükten kaldırma veya iptal hükümleri uygulanır. Proje sonuçlandıktan sonra proje özel hesabında kalan bakiye TÜBİTAK hesabına iade edilir.

6.3. Durdurma, Yürürlükten Kaldırma ve İptal

- 6.3.1. Projenin durdurulması, yürürlükten kaldırılması ve iptali, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı Burs ve Destek Programlarının Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun olarak gerçekleştirilir.

6.4. Diğer Hükümler

- 6.4.1. Desteklenen yürütücülerin Ev Sahibi Kurum değişikliği TÜBİTAK'ın onayına tabidir. Yürütücü tarafından talep yapılırken mevcut ev sahibi kurumun görüş yazısı ile yeni ev sahibi kurumun destek yazısı sunulmalıdır.
- 6.4.2. Ev sahibi kurumun üniversite olması halinde, desteklenen yürütücünün ev sahibi kurumda her yıl en az iki ders vermesi gerekmektedir.
- 6.4.3. Adres, e-mail veya telefon numarası değişikliklerinin en geç iki hafta içinde

Araştırmacı Bilgi Sisteminde (ARBİS) güncellenmesi ve BİDEB'e bildirilmesi yürütücünün sorumluluğundadır.

7. FIRSATLAR VE İMKANLAR

Bu program kapsamında desteklenen projelerde görev alan bursiyerlere (doktora öğrencisi ve doktora sonrası araştırmacı) BİDEB'in 2250-Lisansüstü Bursları Performans Programı kapsamında destek imkanı sağlanır.

8. YÜKÜMLÜLÜKLER

Bu çağrı duyurusu, programa başvuran ve/veya desteklenen araştırmacılar ile ilgili işlem ve yükümlülükleri kapsar. Bu çağrı kapsamında programa başvuran ve/veya desteklenen araştırmacılar ve ev sahibi kurumların başvuru, değerlendirme ve destek aşamalarında yerine getirmek zorunda oldukları idari ve mali yükümlülükler, çağrının ilgili maddelerinde belirtilmiştir. Başvuran araştırmacı desteğe hak kazanması durumunda; çağrıda açıkça belirtilmemiş olsa dahi imzalanacak olan sözleşmede yer alan yükümlülükleri de yerine getirecektir. Mevzuat gereği logonun kullanılmayacağı haller haricinde her türlü yayında TÜBİTAK desteğinin belirtilmesi ve TÜBİTAK logosunun kullanılması zorunludur. TÜBİTAK logosu, TÜBİTAK internet sayfasında yer alan şekil ve standartlara uygun olarak kullanılmalıdır. Çağrıda açık şekilde belirtilmemiş olan yükümlülükler için TÜBİTAK tarafından yayımlanmış yürürlükte olan ilgili yönetmelikler, usul esaslar ve diğer mevzuat hükümleri geçerlidir.

9. DİĞER HÜKÜMLER VE İLGİLİ MEVZUAT

9.1. Proje Ekibinde Yer Alacak Araştırmacılara İlişkin Hükümler

- 9.1.1.** Proje alanında çalışan en az lisans mezunu ve sigortalı kişiler yürütücünün talebi ve Grup Yürütme Kurulunun uygun görüşü ile projede araştırmacı olarak yer alabilir.
- 9.1.2.** Araştırmacılar yürütücü tarafından BİDEB'e bildirildiği tarihten itibaren projede görev alabilir. Projeye geçmişe yönelik olarak araştırmacı eklenemez.
- 9.1.3.** Araştırmacı ile ilgili yapılması öngörülen değişiklikler, atama ve görevden alma dâhil olmak üzere, yürütücünün gerekçeli başvurusu ve ilgili GYK onayı ile yapılır.
- 9.1.4.** Proje yürürlüğe girdikten sonra, geçici süre ile yurt dışına giden araştırmacıların durumları, yürütücünün yazılı bildirimi üzerine TÜBİTAK tarafından karara bağlanır.

9.2. Proje Ekibinde Yer Alacak Bursiyerlere İlişkin Hükümler

- 9.2.1.** Sunulacak araştırma projesinde tatbikat amacıyla yer alan, Türkiye’de kurulu yükseköğretim kurumlarında lisansüstü (özel öğrenci ve yabancı dil hazırlık öğrencisi hariç) eğitimlerini yapan Türk ve uluslararası öğrenciler ile doktora sonrası araştırmalarına Türkiye’de devam eden Türk ve uluslararası doktora sonrası araştırmacılar bursiyer olarak yer alabilir. Proje ekibinde yer alacak bursiyerlerin en fazla ikisi yüksek lisans öğrencisi, en fazla biri ise doktora sonrası araştırmacı olabilir.
- 9.2.2.** Bu program kapsamında burs alan bursiyerler, 2250-Lisansüstü Bursları Performans Programı dışında BİDEB’in herhangi bir programından aynı anda burs alamazlar. Bu program kapsamında desteklenebilmek için diğer BİDEB bursunun destek süresince durdurulması gerekir. Bu durdurma işlemi bursiyerin diğer BİDEB burs programına yönelik yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz.
- 9.2.3.** Bursiyerler ile ilgili atama, ayrılma ve benzeri değişikliklere ilişkin hususlar proje yürütücüsünün gerekçeli başvurusu ve ilgili GYK kararı ile yapılır. Projenin bitmesine 3 aydan az süre kalması halinde yeni bursiyer eklenemez.
- 9.2.4.** Program kapsamında görev alan bursiyerlere, proje bitiş tarihinden sonra burs verilemez ve yüksek lisans bursiyerlerine verilecek bursun süresi 24 ayı; yüksek lisans sonrası doktora bursiyerlerine verilecek bursun süresi 48 ayı; lisans sonrası doktora bursiyerlerine verilecek bursun süresi 60 ayı aşamaz. Ayrıca, eğitim süresinin yüksek lisansa kayıt tarihinden itibaren 6 yarıyılı, doktora kayıt tarihinden itibaren yüksek lisans sonrası doktora eğitimi için 12 yarıyılı, lisans sonrası doktora eğitimi için ise 14 yarıyılı aşması durumunda burs ödemesi yapılamaz.
- 9.2.5.** Doktora ve yüksek lisans öğrencisi bursiyerin başka bir yerden ücret, maaş, ticari kazanç vb. gelir elde etmesi durumunda burs, kısmi olarak ödenir. Doktora sonrası bursiyerin başka bir yerden ücret, maaş, ticari kazanç vb. gelir elde etmesi durumunda bursu kesilir.
- 9.2.6.** Enstitüsü tarafından kaydı dondurulan bursiyerlere bu süreler içinde burs ödenmez. Bu durumdakilerin bursiyerlik süreleri ve azami süreleri ara verilen süreler kadar uzatılabilir. Gerekğinde TÜBİTAK bursiyerden bu konuda belge talep edebilir.

9.3. Etik Hükümler

- 9.3.1.** Sözleşmede imzası olan kişiler projenin yürütülmesi esnasında evrensel nitelikli bilimsel araştırma ve bilimsel yayın kurallarına uymak zorundadır. Çalışmanın gerektirmesi halinde Etik Kurul Onay Belgesi ile gerekli yasal ve özel izinlerin alınması zorunludur. Yukarıda belirtilen kurallara aykırı davranılması halinde, ilgililer hakkında TÜBİTAK Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu Yönetmeliği hükümleri uyarınca işlem yapılır.

9.4. İlgili Mevzuat

- 9.4.1. TÜBİTAK Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı Tarafından Yürütülen Programlara İlişkin Yönetmelik
- 9.4.2. Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı Burs ve Destek Programlarının Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar
- 9.4.3. BİDEB Burs ve Destek Programlarında Başvuruların ve Raporların Panel/Danışman/Danışma Kurulu Yöntemi ile Değerlendirilmesi ve İzlenmesine İlişkin Yönerge
- 9.4.4. TÜBİTAK Kaynaklarından Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri ile Özel Bütçeli İdarelere Proje Karşılığı Aktarılabacak Tutarların Harcanması ve TÜBİTAK Tarafından Yürütülen Dış Destekli Projelerin Harcamalarının Gerçekleştirilmesine İlişkin Esas ve Usuller
- 9.4.5. TÜBİTAK Tarafından Özel Kuruluşlar ve Vakıf Üniversitelerine Proje Karşılığı Aktarılabacak Tutarların Transferi, Harcanması, Muhasebeleştirilmesi ve Denetimine İlişkin Esaslar
- 9.4.6. Genel ve Özel Bütçeli İdareler Dışındaki Kamu Kurum ve Kuruluşlarına TÜBİTAK Kaynaklarından Proje Karşılığı Aktarılabacak Tutarların Harcanmasına İlişkin Esaslar

İlgili mevzuatlarda ve program çağrı duyurusunda belirtilmeyen durumlar ile programın uygulanmasında ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesinde, GYK kararları uygulanır.

10. TANIMLAR VE KISALTMALAR

- **Araştırma Planı:** Yürütücünün destek süresi ve sonrasına yönelik araştırma konusu/konuları, araştırma takvimi, tamamlayıcı finansman öngörüsü, akademik ve kişisel gelişim hedeflerini içeren beş yıllık araştırma planını,
- **Araştırmacı:** İlgili bilim ve/veya teknoloji alanında gerekli uzmanlığa sahip, projenin bilimsel ve teknik sorumluluğunu yürütücü ile paylaşan, sonuç raporunda adı geçecek olan yürütücü dışındaki en az lisans mezunu kişileri,
- **Başkan:** TÜBİTAK Başkanı'nı,
- **Başkanlık:** TÜBİTAK Başkanlığı'nı,
- **BİDEB:** Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı'nı,
- **Bursiyer:** Tatbikat amacıyla projede yer alan, Türkiye'de kurulu yükseköğretim kurumlarında lisansüstü eğitimlerini yapan öğrenciler ile doktoralı kişileri,
- **Çağrı duyurusu:** Çağrı konusu, kapsamı, başvuru koşulları, süresi, destek miktarı ve çağrı takvimi ile çağrıya özel hususları tanımlayan ilan metnini ve eklerini,

- **Destek Süresi:** Sözleşmede belirtilen proje başlangıç tarihinden bitiş tarihine kadar geçen süreyi,
- **Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları:** Kayıtlı veya tescilli olup olmadığına bakılmaksızın ve yine özel bir mevzuatla ve/veya haksız rekabet gibi genel hükümlerle korunan bilimsel, sınai, edebi veya sanatsal alanda Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunun sahibi veya ortağı olduğu fikri ürüne ilişkin tüm yasal hakları,
- **Fikri Ürün:** Burada sayılanlarla sınırlı olmamak üzere; projenin yürütülmesi esnasında veya sonucunda ortaya çıkan; kayıtlı veya tescilli olup olmadığına bakılmaksızın ve yine özel bir mevzuatla ve/veya haksız rekabet gibi genel hükümlerle korunan; patent, faydalı model, tasarım, entegre devre topografyası, yeni bitki ve hayvan türleri ve bunların ıslah yöntemleri, bilgisayar programları ve bunların kaynak kodları, know-how (yapma bilgisi) ile fikri ve sınai mülkiyet haklarının konusunu oluşturabilecek nitelikteki her türlü fikir ve sanat mahsullerini,
- **Gelişme Raporu:** Sözleşmede belirtilen tarihlerde, araştırma planı ve araştırma projesine yönelik dönemsel gelişmelerin izlenmesi amacıyla TÜBİTAK tarafından belirlenmiş şekil ve usullere uygun olarak yürütücü tarafından hazırlanan raporu,
- **Grup:** BİDEB'in sorumlu olduğu bilimsel ve teknolojik alanlardaki araştırma, geliştirme ve yenilik faaliyetlerini teşvik edecek ve destekleyecek sistemleri geliştirmek ve uygulamak üzere kurulan birimleri'ni,
- **Grup Yürütme Kurulu (GYK):** Grup faaliyetleri ile ilgili konularda görüş, öneri ve karar oluşturan Bilim İnsanı Destek Gruplarına ait Yürütme Kurulu'nu,
- **Kurum Hissesi:** Projenin yürütülmesi ve sonuçlandırılması aşamasında Kurum/Kuruluşun imkânlarından faydalanılması karşılığı TÜBİTAK tarafından belirlenen esas ve usuller doğrultusunda hesaplanarak destek bütçesine eklenen tutarı,
- **Özel Hesap:** Ev sahibi kurum/kuruluşun herhangi bir banka nezdinde açtıracağı, program kapsamında sağlanan desteğin aktarılacağı ve sadece proje kapsamındaki harcamalar için kullanılacak banka hesabını,
- **Özel Sektör Kuruluşu:** 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında Ar-Ge veya tasarım merkezi belgesi almış Ar-Ge birimlerine sahip Türkiye'de yerleşik sermaye şirketlerini veya tekno parklar bünyesindeki yerleşik sermaye şirketlerini,
- **Panel:** Burs ve destek başvurularının değerlendirilmesinde görev alan alanında uzman bilim insanları tarafından gerçekleştirilen toplantıyı,
- **Panelist:** BİDEB tarafından yürütülen burs ve destek başvurularının değerlendirilmesi toplantısında görüş bildirmek üzere görevlendirilen alanında uzman kişileri,
- **Proje:** Sonuç elde etmek için üstlenilmiş, başarı ölçütleri ve hedefleri

tanımlanmış, belirli bir zaman aralığında ve belirli miktarda kaynakla gerçekleştirilen faaliyetler bütünü,

- **Proje Ekibi:** Yürütücü, Araştırmacı ve projede görev alan bursiyerlerden oluşan ekibi,
- **Proje Süresi:** Sözleşmede belirtilen proje başlangıç tarihinden ek süre dahil bitiş tarihine kadar geçen süreyi,
- **Proje Teşvik İkramesi:** Desteklenen projelerde, proje süresiyle sınırlı olmak kaydıyla, proje kapsamında ve projeye ilişkin hizmetlerde görev alan kamu kurum veya kuruluşlarının kadro veya pozisyonlarında bulunanlara, kadro veya pozisyonlarına bağlı olarak bir ayda ödenmekte olan tutarın % 75'ini geçmemek kaydıyla ve Yönetim Kurulunca belirlenen esaslara göre proje sözleşmesinde belirlenerek ödenen tutarları,
- **Projenin Yürütüldüğü Kurum/Kuruluş:** Yürütücünün projesinin fiilen yürütüldüğü Kurum ve Kuruluşu,
- **Sonuç Raporu:** Destek süresi sonunda proje sonuçları ile çıktılarından elde edilen katma değer ve kazanımları gösteren TÜBİTAK tarafından belirlenmiş formata uygun olarak hazırlanan dokümanı,
- **Sözleşme:** TÜBİTAK tarafından destek kararının verilmesinden sonra TÜBİTAK ile yürütücü ve ev sahibi kurum/kuruluş arasında imzalanan, desteğin kapsamı, süresi, hukuki, idari, mali hükümler, fikri ve sınai mülkiyet hakları ve özel şartları ile tarafların sorumluluklarını belirleyen yazılı anlaşma ve eklerini,
- **Üniversite:** Devlet ve Vakıf Üniversitelerini,
- **TYBS:** TÜBİTAK Yönetim Bilgi Sistemini,
- **TÜBİTAK:** Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu'nu,
- **Yönderlik Desteği:** 2232 Uluslararası Lider Araştırmacılar Programında daha önce destek hakkı kazanmış araştırmacılar tarafından verilen desteği,
- **Yürütücü:** Program kapsamında araştırmalarını yürütmek üzere Türkiye'ye gelen; projenin bilimsel, teknik, idari, mali ve hukuki her türlü sorumluluğunu taşıyan; proje sözleşmesinde tanımlanan zaman aralıklarında bilimsel, teknik, idari ve mali raporlamalarını TÜBİTAK'a ileten araştırmacıyı,
- **Yönetim Kurulu:** TÜBİTAK Yönetim Kurulunu ifade eder.